

Mer norsk supervinyl

Enda en ny plate fra 2L? Har ikke 2L gått i bresjen for SACD, multikanal, Blue-Ray og nedlastning? Jo da, men her er allerede deres andre vinylutgivelse: Trondheimsolistene Souvenir part 2.

AV TORE DAG NILSEN

Ofte for en utgivelse dette er! Akkurat som den forrige er dette så godt gjort at de som aldri ga opp vinylspilling kan juble høyt. Dette er førsteklasses vinyl helt uten lyter og støybidrag. Lyden er krystallklar og proporsjonene i lydbildet troverdige. Strykerne summer som bier og humler. Det skal man betale dyrt for å få til med heldigitale medier. Og sist, men ikke minst blir musikken spilt med snert, patos og autoritet. Hva mer kan man ønske?

Det er nesten ikke til å tro at et lite byorkester, regional strykergruppe eller hva man vil kalle det fra lille Norge uten å mukke spiser kirsebær med hvem som helst der ute i den store verden. Men det gjør de, og i en slik grad at det er umulig å la være å bli heftig og begeistret (bare les her) eller å overholde fremdriften i skrivearbeidet. Man glemmer alt annet. Må bare høre mer, mer, mer.

MORTEN LINDBERG

Souvenir part 2 bygger videre på Souvenir. Også denne gangen står Tchaikovsky og Carl Nilsen på menyen. Tchaikovsky-verket heter passende Souvenir de Florence. Det tar mesteparten av spilletiden, og er et flott verk. Spesielt når det spilles så engasjert som her. Likevel er det kanskje ikke så umiddelbart betagende som "Serenade for strykere i C", forrige plates hovedverk. Etter noen gjennomhøringer tar det like fullt et fast og positivt grep om lytteren. Carl Nilsen-stykket på slutten av side D er en overbevisende demonstrasjon av hvilke evner vår danske venn hadde i å bygge opp fin strykerlyd. En fin liten bonus.

Morten Lindberg i 2L har i hovedsak tatt vinyllyden fra senterkanalmikrofonen i grunnoppsettet sitt som består av tre mikrofoner for frontkanalene og to for bakkanalene. Deretter fyller han på med litt stereoinformasjon fra høyre og venstre frontkanal. I bassområdet går alt i mono på grunn av vinylmediets mekaniske begrensninger. Vinylmasteren er en såkalt DMM, direct metal master, som fremstilles i kobber, og hvor man kutter ut en av generasjonene (platene) mellom master og den ekstra tykke og flotte vinylplaten fra Pallas i Tyskland, som ligger i albumets pose.

Teknisk informasjon som dette er interessant, men kuriøst. Det er resultatet som teller, og det er oppsiktsvekkende. Jeg nevnte i omtalen av part én at jeg kunne tenke meg litt mer dynamisk snert. Det synes jeg vi får denne gangen. Litt mer skala, rom og dynamisk spenn, men det er mulig dette ligger mest i musikken som fremføres. Uansett er det et moderat stort orkester som fremfører i en moderat stor norsk kirke, hvilket passer 2Ls typiske tett fangede lydtilt godt.

Når man lytter på denne og andre 2L-innspillinger i to kanaler får man en utpreget første rads opplevelse. I multikanal plasserer 2L deg midt i orkesteret eller på dirigentens plass. De av dere som ikke har muligheter for vinylspilling kan når dere leser dette kjøpe musikk fra begge vinylplatene i én utgivelse med CD, SACD og Blue-Ray (dobbelalbum).

DEILIGE PIANOIMPROVISASJONER

"Piano improvisations" er en tvers gjennom hyggelig, melodios, velspilt og deilig innspilling med pianoimprovisasjoner. Komponisten og pianisten Ola Gjeilo har tidligere spilt inn albumet Stone Rose i 2007, men det bestod ikke av improvisasjoner.

Gjeilo er en god instrumentalist. Det er ikke på noen måte slitsomt å lytte uavbrutt gjennom hele albumet. Tvert i mot er det musikk som innbyr til refleksjon og oppbygging av gode tanker.

Gjeilo skriver at han hadde et enestående godt Steinway Model D til disposisjon under innspillingene som fant sted i Sofienberg Kirke i august 2011. Slikt inspirerer selvsagt musikere, og har helt sikkert bidratt til det vellykkede resultatet.

Under lytting på "Piano improvisations" griper man seg av og til i å stusse over at det kun er solo piano man hører på. Et Steinway Model D er et stort og formidabelt instrument som kan frembringe et vell av klang, skala og varierte uttrykk når det trakteres av dyktige utøvere, men det skal også sies at Morten i 2L har klipt sammen tre opptak på noen av kuttene. Instrumentet ble flyttet rundt under disse opptakene for at de som lytter gjennom multikanals anlegg skal få en effektiv opplevelse.

Jeg har ikke plass til multikanals oppsett i mine beskjedne lytterrom, og har lyttet på innspillingen i CD-format via Stellos integrerte spiller og i tokenals SACD via en Sony NS9100ES DVD/multispiller. Den rimeligere og eldre Sony-spilleren lar meg glimtvis ane potensialet i SACD-formatet, med ubeskåret klangrikdom, detaljering og dynamikk litt oppover i oktaven. Likevel blir den skubbet helt av banen av CD servert via en rendyrket, moderne CD-spiller. Stello har en helt annen substans og naturlighet nedover, og ved gjentatte sammenlikninger synes jeg ikke den er særlig handikappet når det kommer til klang oppover heller. Det låter bare annerledes. Pussig. Og slett ikke verst fordi 2L tradisjonelt har latt SACD-sjiktet få en anelse bedre dynamikk enn CD-laget. (Morten Lindberg & Co: Slutt med det!).

2L utgivelse nummer 82. Myk Blue Ray-pakke med separate skiver for Blue-Ray audio stereo og multikanal og CD/SACD stereo og multikanal.

DEN STØRSTE B?

Blant musikkelskere var det tidligere mye snakk om de tre store "B'er": Bach, Beethoven og Brahms. Blant disse, og praktisk talt alle andre komponister som har befolket denne planeten, befinner Ludwig van Beethoven i en særstilling som den noble, usvikelig seriøse, alvorlige og monumentale. I sin tid var Beethoven grensesprengende. På tross av all opphøringen han har vært gjenstand for i over to hundre år, etterlater lytting på mange av verkene hans liten tvil om han må regnes blant de største geniene i musikkhistorien.

Dette hører du umiddelbart ved lytting på 2Ls nye utgivelse "Beethoven vol 2, som starter med cellosonate 5. Selv i et beskjedent kammerformat settes vi momentant på plass av den autoritære og faderlige Beethoven. Dette er simpelthen stor og briljant musikk. To instrumenter, cello og fortepiano, traktert av Bjørn Solum og Kristin Fosshem, er mer enn nok når storheten kommer fra notearkene.

Cellosonate 5 følges opp med sonate op. 17 for fortepiano og horn. Dette er kanskje litt mer varm og jordnær musikk fra mesterens hånd, noe som blir flott understreket av saftig spill på naturhorn av Steinar Granmo Nilsen. Den følges opp av Sonater i D og C op. 102, for cello og fortepiano. Da er på en måte ringen sluttet, for disse sonatene har mye til felles med den første.

Hele innspillingen er musikk for de store følelser, og den er svært kompetent spilt og innspilt. Lyden er klar, varm og rik, og perspektivet er verken for nært eller for distant. Kort sagt har jeg ingen forbehold og ingen betingelser her. Denne anbefales varmt. 2L79, hybridiskive med CD og tokenals og multikanals SACD.

TOTTIS VALG

Rett før vår eminente mainstreamsaksofonist Totti Bergh gikk bort i begynnelsen av dette året spurte livsledsageren, vokalisten Laila Dalseth, om hvilke innspillinger Totti var mest fornøyd med selv, i fall det skulle bli aktuelt med en minneutgivelse. Forespørselen kom, og det har resultert i Totti's Choice, et dobbeltalbum med to og en halv time musikk tatt opp for Gemini-selskapet i perioden fra 1985 til 2001.

Totti var ikke noen briljant tekniker som uanstrengt strødde om seg med toner, men han hadde en rolig spillestil og en saksofonyd som var ekstraordinær varm, rik og sympatisk, enten han trakterte tenor- eller sopransaks. Han slapp personligheten sin ut av hornet, for disse karakteristikkene kunne like gjerne vært anvendt om ham som person også.

Totti var en mester til å spille langsomt, så med denne utgivelsen får balladeelskerne alt de måtte begjære. Perfekt musikk for å rense sinnet og senke skuldrene med. Totti gir oss jazz med melodi og mening.

Alle opptakene er tidligere gitt ut på Gemini, og man får høre Totti i forskjellige konstellasjoner med norske, svenske og amerikanske toppmusikere, og selvfølgelig noe vokal fra ektefellen Laila.

Mr. Gemini, Bjørn Petersen, er en kresen herre som la sin ære i velproduserte utgivelser med opptak oftest foretatt hos Kongshaug i Rainbow. Så da vet vi at lyd kvaliteten er i orden også. Unn deg denne utgivelsen. Lytting på musikken til Totti er sterkt vanedannende. Du får kjøpt den blant annet hos Bodil i Bare Jazz eller fra ren netthandel som Platekompaniet eller CD.ON. Gemini GMOJCD 95016/17.

AUDIOFILE SIGARER

Det er ytterst sjelden jeg omtaler såkalte audiofile skiver, men her er én, og den har overrasket meg. Det er ikke lyd kvaliteten som løfter her, i noen større grad i hvert fall. Jeg er overraskende

nok mest positivt innstilt til musikken, og det er godt nytt.

Utgivelsen heter "Cigars & Sounds", og med undertittelen som "Feel good", og det at den markedsføres under "A tasty Sound Collection" forstår vi at det er livsnysterne som adresseres. Og dem påberoper vi oss å tilhøre. Det er kabelprodusenten Inakustik som står bak. Dette merket importeres av Dyna-Bel, så tilgjengeligheten skulle det ikke være noen problemer med.

Inakustik har samlet 14 kutt med samtidig og ørevennlig, "voksen" musikk som går i grenselandet mellom blues, visesang og softrock. Spennende kan man vel ikke si at alle kuttene er, men musikken er likevel gjennomgående fin. Inakustik har foretatt en god seleksjon. Det blir for tamt for de som vil slenge tenna i tapetet og hæla i taket, men den slags skal aktiviteter bedriver ikke livsnysterne. I hvert fall ikke når det er tid for en god håndrullet sigar. På coverboksen står det å lese at CD-heftet inneholder "alt om sigarer". Det må sies å være en kraftig overdrivelse, men teksten byr på noen bilder og et par anekdoter man kan smile av mens man nyter cubaneren eller dominikeren sin.

Tilbake til musikken så må jeg si jeg er litt forundret over visse opptakstekniske aspekter, nærmere bestemt perspektiv og dynamikk. Det skal sies at ørene mine sjelden utsettes for rytmisk musikk som er yngre enn 40 år. Nesten hver gang jeg hører på samtidig musikk reagerer jeg på hvordan utviklingen synes å ha gått bakover i nevnte disipliner. Dagens produsenter og lydteknikere synes å være døve. De klarer sjelden å forsyne oss lyttere med homogen perspektiv, liv og dynamikk.

For eksempel er dagens kontrabasser mye større enn selv det største Steinway flygel. Og musikerne er så kuet at lydtrykket er ens uansett hvor mange som spiller. Merkelig, og det merkeligste er at audiofile selskaper som Chesky er blant de verste synderne i så måte. Da hjelper det etter min mening ikke mye at opptakene deres ellers er rene og fine.

Som så mange ganger tidligere er det nok fra ordinære selskaper man får den beste musikken. Så også til dels her. Hør for eksempel på vår gamle venn Hans Theessink i "Missing you" fra skiven "Life Line". Her får vi en klassisk slentrende og vibrerende Theessink-blues med virkelig smell og snert i gitarene. Skivens høydepunkt både musikalsk og lydmessig, etter min mening.

Kjøp et par, tre av disse utgivelsene neste gang du sveiper innom dynabel.no. Tross ankepunkter får du mye god musikk og lyd som du kan imponere venner og bekjente med eller ha som bakgrunnsmusikk til en sigar, en kopp te eller når du kjører bil.

